

AKALI HÍREK

XIX. ÉVFOLYAM 3. SZÁM

2022. NOVEMBER

ÖNKORMÁNYZATI HÍREK

BALATONAKALI ÖNKORMÁNYZATÁRA IS KOMOLY HATÁSSAL VANNAK A REZSIÁREMELKEDÉSEK

Mindenki érzi a saját családi költségvetésén, hogy az elkövetkezendő időszak komoly kihívás elé állít mindenkit. Világviszonylatban is, de Európa tekintetében eddig soha nem látott energiaár emelkedésekről halljuk az információkat nap mint nap az országos médiában. A tényeket már megtudhattuk a jogszabályváltozásokból, melynek értelmében a családok tekintetében egy vélt vagy számított mértékig kedvezményesen, afelett pedig egy piacközeli áron tudunk már jelenleg is hozzájutni a villamosenergiához és a gázenergiához.

Önkormányzatok esetében sajnos jelenleg semmiféle kedvezményes árral nem tudunk számolni. Villamosenergia tekintetében még van pár szerződésünk, amelyek csak 2023. év végén járnak le. A gázenergia tekintetében még nincsenek pontos információk arról, hogy pontosan mikortól és milyen áron jön az emelt ár, mert még nem kapta meg önkormányzatunk az új ajánlatokat a jelenlegi szolgáltatótól, az MVM-től. Egyelőre még nem kaptunk olyan számlát sem, ahol már emelt árral (végső menedékes) számoltak volna, viszont már sok olyan településről tudok, ahol akár tízszeres lett az új ár. Több település a környékünkön már kapott ajánlatot is a gázszolgáltatótól. Az ajánlatokban a 2022. januári árhoz viszonyítva 30-szoros mértéket ajánlottak ki. Azt gondolná az ember, hogy elírás, de nem.

Attól függetlenül, hogy még nem tudjuk pontosan behatárolni az új tarifarendszer életbelépésének időpontját és mértékét, tudjuk, hogy jelentős emelkedésekkel kell számolnunk. Annak érdekében, hogy érzékeltessem az emelkedések mértékét, pár jelentősebb fogyasztási helyet kiragadva, az alábbi számokat ismertetném az előző éves gázfogyasztásunkért számlázott, és fizetett összegekről:

A Művelődési Ház tekintetében:
727.000,- Ft

Az orvosi rendelő tekintetében:
333.000,- Ft

Az óvodai gázfogyasztásért:
950.000,- Ft

Az önkormányzati hivatalnál:
1.080.000,- Ft

A sportöltöző gázfogyasztásáért:
133.000,- Ft

Ha összességében tekintjük át az önkormányzat elmúlt fűtési szezonban fizetett gázszámláit, akkor az állapítható meg, hogy ez az összeg több mint 3,6 millió forint. Ebből az következik, hogy a jelenleg vélt hétszeres emelkedés következtében, ha mindenhol ugyanannyit fogyasztanánk, akkor több mint 20 millió forinttal emelkedne a számlánk. Ha viszont januártól az új ár az nálunk is 30-szoros mértékben kerül kifizetésre, akkor a teljes település üzemeltetésére vetítve, ugyanolyan mértékű használat mellett, több mint 100 millió forint lenne az emelkedés mértéke.

Mindannyian tisztában vagyunk azzal, hogy a 20 millió Ft emelkedést sem engedhetjük meg, ezért kénytelenek vagyunk intézkedéseket tenni. Vannak olyan területek, ahol határozottan spórolnunk kell, és vannak olyan fogyasztási helyek, ahol szintén kellene, de nem lehet. Az óvodában minden körülmények között biztosítani kell a megfelelő hőmérsékletet, úgyhogy a szülőket szeretném megnyugtatni, hogy a gyermekeknek nem kell fázniuk. Az orvosi rendelőkben szintén szükség van a megfelelő hőmérsékletre a betegellátás során, viszont doktor úr is igyekszik a rendelési időn kívüli időszakokban takarékoskodni.

Alegdrasztikusabb lépés a Művelődési Háznál vagyunk kénytelenek megállítani, mert ott szinte teljesen leállítjuk a fűtést. Ennek következtében kénytelenek leszünk a téli rendezvényeket, 2 nap kivételével, teljesen lemondani a Művelődési Házban. Szerencsére a Magtárház fűtéséhez szükséges energiát az épület tetőjén található napelemek termelik meg, ezért amit lehet oda szervezünk át. Az önszerveződő csoportok tagjainak szíves megértését kérjük. Emellett a hivatali épületnél is komoly lépéseket kell tennünk. Egyrészt átállunk fatüzelésre, másrészt az épület alsó szintjének fűtését megszüntetjük, harmadrészt az emeleti

részt egy ipari átlátszó függönnyel lezárjuk. Lehetőség szerint a téli időszakban, a magas gázárak és egyéb rezsiköltségek ellenére igyekszünk továbbra is szolgáltatni, a lakossági igények szerint.

Azzal számolunk, hogy minden lehetséges fogyasztási helyen takarékoskodni fogunk, de ennek ellenére is számolnunk kell a gázszámláink növekedésével. Feltehetően a költségvetésünket a jövő esztendőben legkevesebb plusz 10-15 millió forint mértékben terhelni fogja ez a kiadási tétel. Ha pedig a 30-szoros emelkedést próbálnák ránk kényszeríteni, arra jelenleg nem igazán látok megoldást. Ez a szám csak az óvoda tekintetében plusz 27 millió forint energia áremelkedést jelentene.

Villamosenergia tekintetében az első intézkedéseket már megtettük. A térvilágítások terén a strandi sétányvilágítást már levettük este 10 óra után. Ahogy haladunk előre a tél felé, ez még tovább is fokozódhat. Több település esetében már a közvilágítás felezése ügyében is léptek, ahol erre lehetőség van. Előfordulhat, hogy mi is kénytelenek leszünk lépni ezen a területen is, viszont erről csak akkor érdemes elmélkedni, amikor már ismerjük a számokat. Az önkormányzatnak többféle szerződése van a villamosenergia szolgáltatóval. Vannak egyetemes szolgáltatásai szerződéseink, amelyek átmentek az év végéig egy kedvezményes, úgynevezett végső menedékes szerződésbe, de emellett vannak versenypiaci szerződéseink is. Ezeknek a szerződéseknek egy része ez év végén jár le, másik része viszont még 2023. év végéig szól.

Annak érdekében, hogy érzékelni tudjuk a várható tendenciát egy információ arról, amit már tudunk. Két szerződésünk esetében, amelyek 2022. év végén járnak le már megkaptuk az új árakat. A még jelenleg érvényes szerződésünk szerint 42 Ft + áfa összeget fizetünk a fogyasztás után (rendszerhasználati díjak nélkül), az új ajánlat pedig már 195 Ft + áfa árat kér ugyanezért a szolgáltatásért. Ez közel ötszörös emelkedést mutat. Szerződést viszont kötnünk kell, mert ellenkező esetben a mai álláspont szerint, bármennyire is hihetetlen, akár

meg is szüntethetik a szolgáltatást. Már csak az a kérdés, hogy lesz-e segítség a forrás előteremtésére az állami költségvetésből, vagy az önkormányzatnak saját berkein belül kell megoldást találnia.

Sajnos, sok családot foglalkoztat az elmúlt hónapokban ez a kérdés, és amint olvashatták az előző sorokban, az önkormányzat döntéshozóit is. Sokszor joggal érezhetjük talán, hogy pont ez a cél! No de kinek a célja? Miért? El lehet rajta

diskurálni napokon keresztül, bár semmi értelme. Mindamellett azt gondolom, nem szabad hagyni, hogy eluralkodjon az embereken a kétségbeesés. Bízunk abban, hogy meglesznek a megoldások is.

*

**BELÜGYMINISZTERIUMI
TÁMOGATÁS
FELHASZNÁLÁSÁVAL SZÉPÜLT
MEG A PETŐFI UTCA**

Elkészült a Petőfi utca aszfaltburkolatának megújítása, illetve a Művelődési Háznál az utca keleti oldalán lévő rövid járdaszakasz felújítása. Itt sikerült egy kicsit az úttest szélesítését is megoldani, így a menetrend szerinti buszjáratok könnyebben tudnak a körforgalomból kanyarodni a Petőfi utcára.

Az önkormányzat igyekszik lehetőségeihez képest kihasználni a rendelkezésre álló és elérhető pályázati forrásokat. Jelen esetben a kivitelezési munkálatokhoz a Belügyminisztérium által kiírt, egyes kötelezően ellátandó önkormányzati feladatok ellátását segítő pályázati konstrukció segítségével tudtunk forrást teremteni. A teljes kivitelezési költség több mint 62%-át tudta fedezni a 14.667.205,- Ft támogatás.

Természetesen tisztában vagyunk azzal, hogy a vasútállomás előtti körforgalom felújítása is időszerű lenne, jobban mondva időszerűbb lett volna, viszont az a terület nem önkormányzati tulajdon. Mint ilyenre, nem tudtunk pályázni. Itt a Magyar Államvasutaknak lenne ildomos lépni. Mindenesetre tájékoztatni fogjuk a szombathelyi igazgatóságot, hogy az önkormányzat mind a gyalogos, mind pedig a közúti közlekedési területeket felújította annak érdekében, hogy a közforgalmú vasútállomás gyorsan, biztonságosan és kulturált körülmények közt legyen elérhető.

*

**ELKELT A KORÁBBI
TELEPÜLÉSÜZEMELTETÉSNEK
HELYET ADÓ ÖNKORMÁNYZATI
INGATLAN**

A Kossuth utca 43. és 41. számú ingatlanok eladási folyamata teljesen lezárult. A két nevezett ingatlan közül a 43. szám és annak környezete adott otthont a település üzemeltetése során keletkezett különféle anyagok tárolásának, a 41. szám pedig a body-teremnek. Mindkét tevékenységet át kellett költöztetni, egyelőre ideiglenesen, más helyre.

A három helyrajzi számon lévő ingatlanegyüttes összesen, nagyságrendileg 2800 m² területet tesz ki. Az önkormányzat már engedélyes tervekkel rendelkezik a Balatonakali 188/10 hrsz. önkormányzati tulajdonra tervezett új épületegyüttes megépítéséhez. Az adásvételi szerződés értelmében a vevő szeptember végén fizette ki a vételár második felét

és a fizetést követően birtokba is került. A teljes vételárat, ami 150.000.000,- Ft volt, az új épület építéséhez használjuk fel.

A vételár kifizetésével nyílt meg a lehetőség arra, hogy előkészítsük a közbeszerzési eljárást, mivel az eljárás során a fedezetnek rendelkezésre kell állnia. A kiviteli tervek elkészítését így meg tudjuk már rendelni, amelyek alapján elkészülhetnek az új aktualizált tervezői költségbebecslések. Ha minden jól megy, akkor tavaszra ki tudjuk választani a kivitelezőt is és indulhat az építkezés.

A testvezők épülete is eladásra került, így az ott lévő felszerelések átkerültek ideiglenesen a Művelődési Ház melletti szolgálati lakásba. Átmenetileg ebben az épületrészben lesz lehetőség a sportolásra. Természetesen egy kicsit rendbe kell tenni a volt lakás belső terét. Ehhez nem lesz elég az a pár aktív testvező, akik eddig is kivették a részüket a munkákból. Tisztelettel kérném az érintetteket, akik tervezik, hogy a jövőben is igénybe szeretnék venni a termet, hogy keressék a lehetőségét annak, hogy miként tudnak segíteni sporttársaiknak. Az önkormányzat továbbra is biztosítja a lehetőséget, a rendbetételhez szükséges anyagokat.

Tájékoztatom a lakosokat és az üdülőtulajdonosokat, hogy megszűnt a hulladék mindennemű lerakásának a lehetősége az eladás okán. A szomszédos hivatali udvarban, kizárólag munkaidőben van lehetőség az üveg termékek elhelyezésére. A kommunális és szelektív hulladékok elhelyezését a jogszabályokban előírt módon kell megoldani mindenkinek, mint ahogy ezt már korábban is kellett volna. Az állandó lakosok számára az éves szerződés értelmében elszállítják hetente a kommunális hulladékot, havonta pedig a szelektívet. A belterületi nyaraló ingatlantulajdonosoknak fél éves szerződésük van. Nekik a szerződéses időszakban hetente elviszi a szolgáltató a kommunális hulladékot, a szelektívet a szerződéssel rendelkezőknek havonta, az önkormányzatnál beszerezhető átlátszó szelektív zsákok használatával. A külterületen lévő gazdasági épületek tulajdonosainak (mert, hogy ott csak gazdasági épület lehet jogszerűen), saját maguknak kell megoldani a szolgáltatónál vásárolható hulladékzsákok használatával. Felhívom az érintettek figyelmét, hogy

nekik kell gondoskodniuk arról, hogy a zsákok a szállítás napját legfeljebb egy nappal megelőzően kerüljenek ki a szállítási útvonalra. Az a legszerencsésebb megoldás, ha ismeretséget kötnek valamely helyi lakossal, aki előtt elhalad a szállítási útvonal és őt kéri meg, hogy időben rakja ki a zsákokat. Nem áll szándékában az önkormányzatnak, hogy bárhol is a teljes közigazgatási területén lerakót vagy gyűjtőt üzemeltessen. Ennek kijelölését az önkormányzat helyi rendelete is határozottan tiltja.

*

SOK ÉV KIHAGYÁST KÖVETŐEN JÓ ÉVET ZÁRT

A BALATONAKALI HAJÓZÁS

Már a cím is furcsa, hisz évtizedek óta csak a balatoni hajózás szókapcsolat volt ismert a híradások kapcsán. Mára viszont a számunkra kedvező fordulat eredményeként, külön kell venni a két fogalmat. Ugyanis a Balaton területén a Balatoni Hajózási Zrt. tulajdonában álló flotta bonyolítja, szinte a teljes balatoni hajózási közforgalmat. Mindemellett a forgalom egy igen kis szegmense viszont Balatonakali Község Önkormányzata és a Beach Boat Kft. megállapodásának köszönhető. Ha pontosak az információink, akkor csak az említett két szolgáltatás üzemeltet közforgalmi menetrend szerinti járatokat. Az elmúlt hónapokban a média sorra tudósította olvasóit, hallgatóit arról, hogy jó évet zárt a BAHART.

Ahogy korábbi számunkban hírül adtuk az olvasóknak az idei szezonban Balatonakali kikötőjéből is megindultak a menetrendszerinti járatok, a velünk szemben szomszédos Balatonszemesre. A járat megszervezésében érdekelt

mindkét félnek az volt az elsődleges célja, hogy beinduljon a vérkeringés. Az önkormányzat a menetrendszerinti közforgalmú közlekedést várta el, a Beach Boat Kft. agilis tulajdonosai pedig nem rövid távban gondolkodva, piaci hasznot remélnek az együttműködéstől. Még nem történt meg a részletes tapasztalatsere a felek közt, de ennek ellenére bátran kimondhatjuk, hogy sikeres évet zártunk.

Miért is? Mert a helyiek és nyaralók régi elvárásának eleget téve ismét lehet hajózni Balatonakali kikötőjéből. Mert megtudták sokan, hogy a rengeteg kötelezően ellátandó önkormányzati feladat mellett, Balatonakali Önkormányzat számára mindig van olyan közérdek, önként vállalt feladat, ami mellett jó szívvel kiáll. Mert megmenekült egy balatoni vízibusz attól, hogy egy félreeső kikötőben pár magányos, amortizációval töltött évet követően bontóban végezze. Mert a Beach Boat Kft. úttörőnek számító, strandhajó szolgáltatása Balatonakali nevéhez kötődik. A társaság tájékoztatója alapján várakozásaiknak megfelelően zárták az első évet. Bízunk a jövőben az önkormányzattal együtt!

Persze voltak apró kellemetlenségek, melyek főként abból adódtak, hogy az Arács a kikötőben állva elfoglalt pár potenciális horgász helyet. Az önkormányzat álláspontja továbbra is határozottan a következő: Amennyiben a helyi döntéshozók nem tesznek meg mindent azért, hogy önkormányzatunk legalább használat jogából adódóan birtokba kerüljön, akkor ma be sem tehetnénk a lábunkat erre a területre. Már régen magánkézben lenne mindkét

ingatlan, melyet a vasúti átjáró, a Kikötő Vendéglő, a korábbi naturista kemping, a mólófej, a patak és végül északon a vasúti kerítés határol körbe. Az önkormányzat pedig kizárólag az egységes közérdek érvényesülésének érdekében harcolt. Azért, hogy legyen újra hajózás, hozzá lehessen férni a vízhez, a jövőben tudjanak kikötni vitorlások, tudjanak horgászni a sportot kedvelők, ki tudjunk sétálni a móló végéig, tudjunk gyönyörködni a naplementében. Ennek okán elvárható az előbbi felsorolásban szereplő bármely érdekelttől, hogy tekintettel legyen a többikre is. Úgy vélem csak akkor lesz teljes sikertörténet a vége, ha mindannyian egy hajóban evezünk! Ettől kezdve már nem csak az önkormányzat felelőssége a sikeres jövő, hanem a teljes helyi közösségé.

Koncz Imre polgármester

*

HIRDETMÉNY TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK FELÜLVIZSGÁLATÁRÓL

Ezúton értesítem a tisztelt lakosságot, Partnereket, hogy Balatonakali Község Önkormányzata településrendezési eszközeinek felülvizsgálata során elkészítette a véleményezésre szánt anyagát.

Az eljárás a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési

stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendeletben meghatározott teljes eljárás keretében történik, a lakosság és a Partnerek bevonásával. A tervek kidolgozása a beérkezett lakossági és partneri észrevételek, vélemények figyelembevételével történik.

Kérem a tisztelt lakosságot és Balatonakali Község Önkormányzata Képviselő-testületének 4/2019. (IV. 1) számú rendeletében foglalt Partnereket, amennyiben észrevételük van a tervekkel kapcsolatban, jelezzék önkormányzatunk felé.

Az elkészült véleményezési anyagot a Polgármesteri Hivatalban nyomtatott formában, valamint a település honlapján az alábbi útvonalon lehet megtekinteni:

www.balatonakali.hu > Önkormányzat > Dokumentumok > Településrendezés, építésügy > Településrendezési eszközök folyamatban lévő felülvizsgálata

Az észrevételeket a polgármesternek címezve kérjük megküldeni levélben a 8243 Balatonakali, Kossuth L. u. 45. címre, vagy e-mailen a polgarmester@balatonakali.hu címre.

Kérjük a levélben, e-mailben az alábbiakat szerepeltesse: a véleményező

nevét, lakhelyét, székhelyét vagy telephelyét, a véleményét, elérhetőségét (telefon vagy e-mail cím).

Az észrevételek megküldésének határideje: 2022. november 25. A határidő lejártá után beérkezett észrevételeket a felülvizsgálat során nem áll módunkban figyelembe venni.

Kéri Katalin főépítész

*

TELEPÜLÉSÜZEMELTETÉSI TÁJÉKOZTATÁS A ZÖLDHULLADÉKRÓL

A megemelkedett üzemanyag költségek is takarékoskodásra szorítják az önkormányzat településüzemeltetését. Mint ahogy a többi területen, itt is át kell gondolni, hogy miként tudunk takarékoskodni. Ennek értelmében kérjük a lakosságot és az üdülő ingatlanok tulajdonosait, hogy az ingatlanjukon keletkezett nyesett zöld lombot kizárólag november hónapban helyezzenek ki az ingatlanjuk előtti közterületre, ágnyesedéket pedig csak január, február hónapokban. Amennyiben valaki az előbbieken megjelölt rend szerint jár el, akkor is be kell jelenteni az önkormányzat településüzemeltetőjének, *Mészáros Gézának* (+36-20/957-7246), hogy időben intézkedni tudjon azok elszállításáról.

Mészáros Géza településüzemeltető

„Balatonakali mandula, jó bor, vendégszeretet” vallják az akaliak, több mint egy évtizede

Az idén április elején ünnepelte Balatonakali a X. Akali bor napját, mandulavirágzaskor. A rendezvényen a résztvevők száma már megközelíti az ezer főt.

A mandulavirágzás nem csak települési ünnep volt az elmúlt évtizedben, hanem a térség egyik fontos, meghatározó és amellet igen népszerű rendezvénye.

Miért a mandula? Tenné fel a kérdést az, aki nem járt még mandulavirágzaskor Akaliban és nem hallgatta volna meg sokadszor is az akali mandula történetét. Nem csupán a kor divatjának megfelelően egy brand mellé sorakoznak fel a település lakói és üdülői, hanem valós helyi értékre építkeznek.

Az 50-es években, a Fertődi Kutatóintézetnek Balatonakaliban volt egy telephelye, ahol az elhíresült „magyar narancs” kísérletek mellett, a kutatók szerencsére mással is foglalkoztak. Többek közt barack- és mandulanemesítés is folyt a telepen. A mandula tekintetében olyannyira sikeresek voltak az akkoriban korszerűnek mondott új fajták, hogy a nemzeti fajtajegyzékbe is bekerült az Akali 60-as. Az akaliak

azóta is büszkéek a fajtára és általában a mandulára. Szilárd meggyőződésük, hogy a mandula Balatonakaliban a legfinomabb. Nem is alaptalanul!

Míg a Rákosi korszakban a népgazdaság fontos feladatákként ültették a mandulafákat Balatonakali határában, ma a helyiek saját örömükre, a helyi közösség javára teszik ugyanezt. A település önkormányzatát 12 éve vezető polgármester *Koncz Imre*, maga is élharcosa a mandula ügyének. Vezetése alatt a helyi önkormányzat több mint 3 hektár területen, közel 800 mandulafát ültetett az elmúlt évek során.

A sok-sok év munkájának eredménye mára lassan beérni látszik. No persze az oly sok éven át megünnepelt mandulavirágok termése is. Elérkezett az idő, amikor a termés tiszteletére is ünnepet rendeztek a helyiek, hagyó-

mányteremtő szándékkal. Szeptember 23-án, pénteken délután kezdetét vette az első Balatonakali Mandulaszüret és három napon keresztül biztosított gazdag programokat a szakmai közönségnek, a zenekedvelőknek és a szórakozni vágyóknak egyaránt.

A helyi közösségi élet egyik fontos helyszínén, a Magtárházban, *Lukács Adrián* csellón és *Deák Bálint* zongorán előadott művei nyitották meg a rendezvényt, a zene gyönyörű nyelvével. Ezt követte *Koncz Imre* polgármester köszöntője, aki itt sem mulasztotta el bemutatni a település mandulához való kötődésének történetét. Beszédében hangsúlyozta, hogy az évtizeden át tartó mandula ügyében végzett munkájának legnagyobb eredménye a szemléletformálás. Jó érzés tudni azt, hogy egy kicsit az önkormányzatunk és jómagam is hozzájárultunk ahhoz, hogy Balatonakali 30-40 km-es körzetében sokan ültettek mandulát. Már apáink is azt vallották, hogy nagyban hozzájárul az egészségünkhöz, ha naponta 6-7 szem mandulát elfogyasztunk, pedig a tudományos magyarázatát ők még nem ismerték – fogalmazott a polgármester.

A köszöntőt követően a szakmai előadók vették át a mikrofont. Mivel a térségben sokan adták fejüket mandulaültetésre, ezért fontos, hogy a szakma legújabb kutatásai minél hamarabb eljussanak a termelőkhez. *Dr. Kovács Szilvia* és *Ujjfalussyiné Örsi Dorottya*

(MATE Kertészettudományi Intézet Gyümölcsstermesztési Kutatóközpont Budatétényi Kutatóállomás munkatársai) előadásait érdeklődve fogadta a szakértő közönség. Az előadások témája, a sikeres mandulatermesztés alapja a jó termőhely választás, valamint egy mandula alanykísérlet előzetes eredményei voltak.

Rövid szünetet követően, a jelenlévők átsétáltak a szomszédos Művelődési Ház nagytermébe, ahol már sokan várták őket azok, akik inkább a péntek esti programok populárisabb részéhez szerettek volna csatlakozni. Szépen meg is telt a nagyterem, mire az est házigazdája, Akali polgármestere felkérte a település négy legjelentősebb mandulatermelőjét, hogy mutassák be az idei termésüket. A sort *Tóth József* kezdte, akinek *Dörgicse* és *Vászoly* határán van egy gyönyörű mandulása. A jelenlévőknek lehetőségük volt fajtánként megkóstolni a termést és megtekinteni csonthéjas állapotában is. Persze most sem maradt el az elmondhatatlanul finom pirított sós mandula, melyhez az alapanyagot az önkormányzati mandulás biztosította. No de mit sem ér a mandula, ha azt nem helyi borral öblítjük le! Tudta ezt a polgármester is, és mielőtt a második termelő is szóhoz jutott volna, felkérte a zánkai *Lídia Borház* részéről *Varga Zoltán* urat, hogy kínálja borát pár gondolattal a jelenlévőknek.

Nagyházi Szilvia, egy zánkai mandulás ültetvény tulajdonosa szemléltette ezek után termését, majd *Csereklyei János* akali mandulatermelő következett. Végül pedig *Mészáros Géza* településüzemeltető mutatta be az önkormányzati mandulás termését. Nem maradt el a

termelők előadása közt a borkóstolás sem. *Varga Zoltán* nemcsak borászként, hanem a szomszéd település *Zánka* alpolgármestereként volt jelen a rendezvényen. Maga is jó szívvvel támogatja a mandula ügyét, és persze szorgalmasan kínálta a finom bort is.

Egyezik a véleményük *Koncz Imre* polgármesterrel arról, hogy akik még nem próbálták ki a pirított sós mandula és a jó bor közös fogyasztásának élményét, azok számára itt az idő, hogy ellátogassanak a következő akali mandulás rendezvényre.

Az estét a *Mercédesz Jazz Band* koncertje zárta. Mint ahogy zenével kezdődött az este, úgy kellemes melódiákkal is fejeződött be, mintegy keretbe foglalva az első napot. A jelenlévők zenei, szakmai és kulináris élményekkel gazdagodhattak, az általuk elképzeltet messzemenően meghaladó mértékben és minőségben.

Szombaton napsütéses időben, festői környezetben a település keleti szélén lévő önkormányzati mandulás szomszédságában várták a rendezők az érdeklődőket. A házigazda rövid felvezetőjét követően *Rácz Szabó Róbert* mandulaszakértő és faiskola tulajdonos beszélt röviden a mandula világpiaci helyzetéről, majd *dr. Meskó István* östermelő osztotta meg tapasztalatait egy 20 hektáros manduláról. Az alapos és igencsak részletes előadást a szakmai közönség még sokáig hallgatta volna, ha nem gyülekeztek volna egyre többen, akik az első országos mandulatörő versenyen szerették volna megméretetni magukat.

Kis átrendeződést követően elindulhatott az első mandulatörő verseny. 10

egyforma törőállomást alakítottak ki a rendezők, ahol a *Meskó István* által felajánlott mandulát törhették a kéttagú csapatok, időre. A versenykiírás szerint az nyert, aki 10 perc alatt a legtöbb egész mandulabelet tette a mérlegelők elé. Végül az első csapat nem teljesen 300 gramm mandulabéllel vitte el az első díjat, ami mandulapálinkából, helyi borból, éves strandi csúszda bérletből és egy neves festőművész alkotásából állt.

Az estét a *Culture Cuvée* zenekar koncertje zárta a szabadtérre állított színpadon. Páratlan élményben volt részük a jelenlévőknek, hisz kiváló zene mellett a színpadot övező mandulás háttérben, a lenyugvó nap szűrt fényében a *Hegyesűst* sziluettjét is megcsodálhatták.

Vasárnap mandulavásárra és termelői piacra látogathattak el az érdeklődők, ahol lehetőség volt a friss és az előző évi mandulatermésből vásárolni egyéb más kézműves termékek mellett. A vásári forgatagot a *Pepita 77* zenekar koncertje tette színesebbé, majd az ingyencet a *FÉK* étterem várta, az erre az alkalomra, étlapra tett mandulás ételekkel, finomságokkal.

Az első Balatonakali Mandulaszüret rendezői elégedetten zárták a háromnapos programsorozatot és a résztvevők pozitív visszajelzéseire alapozva, bizton jelenthetik ki, hogy lesz második is!

A rendezvény része volt a *Veszprém Európa Kulturális Fővárosa 2023.* programnak, mely közel 1,7 millió forinttal támogatta a programok megvalósulását.

Sövény Gergő

Szüreti mulatság

Az elmúlt évtizedek során, sokszor sokféleképpen ünnepelték az akaliak a helyi szőlőtermelők egyik legkedvesebb napját, a szüretet. Az idei esztendőben szüreti mulatságot rendezett az önkormányzat a FÉK üzletház által biztosított helyszínen. Az egy helyszínre koncentrált, tartalmas programokat biztosító eseményt sokan meglátogatták és némelyek egészen hajnalig ropták a táncot a szüreti bálban.

Molnár Ervin kisbíró már az elején megteremtette a hangulatot, mikor vidám rigmusokkal közelebb invitálta a közönséget. Kovács Imre citeraművész játékát követően az Akali Népdalkört hallhattuk.

A műsor további részében a Zánkai Magyartenger Népdalkör előadása

gitárjátéka bűvölt el bennünket. Akik még ez után sem fáradtak el, ők a Kóktél Band zenéjére rophatták a táncot a Fék Étteremben.

Szerencsére a kiváló időjárás, a szőlőt préselő helyi fiatalok Dávid és Ábel, valamint az Aranymandula Apartmanok kiváló csapata is nagyban hozzájárult a szüreti mulatság sikeréhez. Akik részt vettek az eseményen mindannyian jól érezték magukat és jó kezdeményezésnek tartották a szüret ünneplésének ezt a módját.

Jó volt látni, hogy sokan voltak olyanok a rendezvényen, akik korábban, évről-évre sütöttek, főztek, kínáltak a különböző állomáshelyeken, most pedig végre vendégként szórakozhattak a közösséggel együtt.

Sövény Gergő

Bursa Hungarica ösztöndíjpályázat

Balatonakali Község Önkormányzata a Kulturális és Innovációs Minisztériummal együttműködve kiírja a 2023. évre a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázatot felsőoktatási tanulmányokat kezdeni kívánó fiatalok számára

„A típusú” pályázatra azok az önkormányzat területén állandó lakóhellyel rendelkező, hátrányos szociális helyzetű felsőoktatási hallgatók jelentkezhetnek, akik felsőoktatási intézményben (felsőoktatási hallgatói jogviszony keretében) teljes idejű (nappali munkarend) alapképzésű és szakképzésű eredményező alapképzésben, mesterképzésű és szakképzésű eredményező mesterképzésben, osztatlan képzésben vagy felsőoktatási szakképzésben folytatják tanulmányaikat.

„B típusú” pályázatra a balatonakali állandó lakos, hátrányos szociális helyzetű fiatalok jelentkezhetnek, akik: a 2022/2023. tanévben utolsó éves, érettségi előtt álló középiskolások vagy felsőfokú végzettséggel nem rendelkező, felsőoktatási intézménybe még felvételt nem nyert érettségizettek; és a 2023/2024. tanévtől kezdődően felsőoktatási intézmény keretében teljes idejű (nappali munkarend) alapképzésű és szakképzésű eredményező alapképzésben, osztatlan képzésben vagy felsőoktatási szakképzésben kívánnak részt venni. A pályázók közül csak azok részesülhetnek ösztöndíjban, akik a 2023. évi felsőoktatási felvételi eljárásban először

nyernek felvételt felsőoktatási intézménybe és tanulmányaikat a 2023/2024. tanévben ténylegesen megkezdik.

Nem igényelhetnek ösztöndíjat: a Magyar Honvédség és a rendvédelmi feladatot ellátó szervek hivatásos és szerződéses állományú hallgatói; doktori (PhD) képzésben részt vevők; kizárólag külföldi intézménnyel hallgatói jogviszonyban állók és/vagy vendég-hallgatói képzésben részt vevők.

Az önkormányzat 2022. december 5-ig bírálja el a beérkezett pályázatokat, a döntésről 2022. december 6-ig értesíti a pályázókat.

Az „A típusú” ösztöndíj időtartama 10 hónap, azaz két egymást követő tanulmányi félév, folyósításának kezdete legkorábban 2023. márciusa.

A „B típusú” ösztöndíj időtartama 3x10 hónap, azaz hat egymást követő tanulmányi félév, folyósításának kezdete a 2023/2024. tanév első féléve.

A pályázat kötelező mellékletei:

1. A felsőoktatási intézmény által kitöltött eredeti jogviszony-igazolás („A típus” esetén).

2. Érvényes személyi igazolvány, lakcímkártya és adókartya fénymásolata.

3. Igazolás a pályázó és a vele egy háztartásban élők egy főre jutó havi nettó jövedelméről.

4. Közös háztartásban élő tanuló testvérek esetén iskolalátogatási igazolás.

5. A pályázó szociális rászorultsága igazolására az alábbiakat kell csatolni:

a) a havonta rendszeresen mérhető jövedelmeknél a 2022. szeptembert megelőző 6 havi (2022. 03. 01.–08. 31-ig) nettó jövedelem alapján elkészített jövedelemigazolást;

b) egyéb jövedelmeknél (pl.: vállalkozók, munkanélküliek esetén) pedig a 2022. szeptembert megelőző 12 havi jövedelem alapján elkészített jövedelemigazolást, 2021. évről adóbevallást;

c) tanulmányi eredménye (pl.: köztársasági, tehetséges diáknak járó ösztöndíj stb.) és más jogcímen megítélt ösztöndíj havi mértékét igazoló dokumentumokat.

Pályázni a <https://bursa.emet.hu/paly/paly-belep.aspx> oldalon történt előzetes regisztráció után a személyes és pályázati adatok feltöltésével lehetséges.

Korábbi pályázati évben regisztráltak a már meglévő felhasználónév és jelszó birtokában léphetnek be. A kinyomtatott pályázatot a Polgármesteri Hivatalban a pályázó által aláírva, 1 példányban a mellékletekkel együtt kell benyújtani. Pályázati anyagok hiánypótlására a benyújtási határidőn túl lehetőség nincs!

Figyelem! A hiányos mellékletekkel benyújtott pályázat érvénytelen, a bírálatban nem vesz részt!

A pályázat benyújtási határideje: 2022. november 3.

Meretei Anikó

Szálláshely minősítés!

A 2021. december 31-én a jegyző által már nyilvántartásba vett szálláshelyek esetén az első szálláshely-minősítést magán szálláshelyeknek 2023. január 1-ig szükséges igényelni a szálláshely minősítő szervezettől. Ennek első lépése a kapcsolattartó és a szálláshely regisztrációja.

A minősítési eljárásokat a Magyar

Turisztikai Minőség Tanúsító Testület Nonprofit Kft., független szakértők közreműködésével végzi.

A minősítések felülvizsgálatára szálláshelytípustól függetlenül 3 évenként kerül sor. Az önértékelést a vonatkozó rendszerűnet kézhezvételétől számított 45 munkanapon belül köteles elvégezni a szálláshely. Az önértékelés lezárása után – már működő szálláshely esetében – 120 munkanapon belül kerül sor a helyszíni ellenőrzésre.

Az első kötelező minősítés díját a magyar állam minden szálláshely esetében átvállalja.

Minden további fontos információ megtalálható az alábbi honlapon: <https://www.szallashelyminosités.hu/>

Turizmusfejlesztési hozzájárulás!

2020. január 1-jétől turizmusfejlesztési hozzájárulás-köteles az ellenérték fejében nyújtott, áfa-törvény szerinti kereskedelmi szálláshely-szolgáltatás is.

Az a személy, aki ilyen szolgáltatást nyújt, turizmusfejlesztési hozzájárulás fizetésére kötelezett.

A turizmusfejlesztési hozzájárulás független attól, hogy az adóalany – a szálláshely-szolgáltató – az általános forgalmi adózás rendszerében alanyi adómentes, illetve attól is, hogy milyen vállalkozási formában tevékenykedik.

A turizmusfejlesztési hozzájárulás alanya, alapja és mértéke:

– A hozzájárulás fizetésére kötelezettnek minősül minden olyan személy, vagy szervezet, amely saját nevében hozzájárulás-köteles szolgáltatást nyújt.

– Az adókötelezettség egyértelműen a hozzájárulás-köteles szolgáltatáshoz kötődik, így abban az esetben, ha az adózó az adott bevallási időszakban nem nyújt hozzájárulás-köteles szolgáltatást, bevallási, fizetési kötelezettség sem terheli.

– A hozzájárulás alapja a hozzájárulás-

köteles szolgáltatás általános forgalmi adó nélküli ellenértéke.

A hozzájárulás mértéke 4 százalék.

A 2021. december 31-éig érvényes veszélyhelyzeti adózási könnyítési szabály lejártával a 2022. évre vonatkozóan ismételt szükséges turizmusfejlesztési hozzájárulást bevallani és megfizetni 2023. február 27-ei határidővel.

Az aktuális szabályozásokról a Magyar Turisztikai Ügynökség honlapján, a <https://mtu.gov.hu/> oldalon is tájékozódhatnak.

Szabóné Rummel Erika

Pályázati összefoglaló

KISFALUDY STRANDFEJLESZTÉS

A Kisfaludy Turisztikai Fejlesztési Program keretében 2021-ben kiírt strandfejlesztési programban az Önkormányzat 30 millió Ft támogatásban részesült. Projektünk keretében strandunk infrastrukturális fejlesztését valósítottuk meg. A támogatás segítségével bővítettük akadálymentes szolgáltatásainkat, zöldterületi megújítást hajtottunk végre, továbbá új szolgáltatásként kerékpár tároló, csomagmegőrző és mobil úszóstég kihelyezését, melyek a szezon hosszabbítását is elősegítik. Ezen felül beszereztünk egy új vízbiciklit, lecseréltük az elavult, illetve pótoltuk a leselejtezett napágyainkat, mentőmellényeinket vendégeink elégedettségének, ezáltal strandunk népszerűségének, illetve látogatottságának növelése érdekében. A projekt helyszíni ellenőrzésére szeptemberben került sor, melynek során a Támogató mindent rendben talált.

BFT – ELEKTROMOS KISTEHERAUTÓ BESZERZÉSE

A Balaton Fejlesztési Tanács (BFT) pályázatot hirdetett a Balaton Kiemelt Üdülőkörzetben található településfejlesztési beruházások támogatására. A támogatási célterületek közül az Önkormányzat pályázatot nyújtott be 2021-ben elektromos kisteherautó beszerzésére. A pályázat pozitív elbírálása ellenére első körben nem kapott támogatást forráshiány miatt, így várólistára került. 2022. júliusában azonban egy település lemondott a számára megítélt támogatásról, melyet Balatonakali számára csoportosítottak át és korábbi kérelmünknek megfelelően 8.388.934 Ft támogatásban részesülhettünk.

2022. október 18-án átadásra került a Cenntro Logistar 200 Pick Up típusú, zöld rendszámmal ellátott jármű. Terhelhetősége 1010 kg, lítium-vasfoszfát akkumulátorral rendelkezik, teljesítménye 41,86 kWh, gyorstölthető.

Az elektromos kisteherautó beszerzése különösen fontos volt és nagy öröm településünk számára. Egyrészt a jelenlegi helyzetben, a magas üzemanyag árak miatt üzemeltetése gazdaságosabb, másrészt ezzel a járművel, az itt lakók és az ide látogató turisták érdekeit, egészségét is szem előtt tartva, környezettudatosan láthatjuk el a közterületek karbantartását. Nincs káros anyag kibocsátás és hangszennyezés, csendes üzemmódban, szinte észrevétlenül végezhető vele a munka akár a hajnali órákban, mely a település állandóan lakott, illetve nyaraló övezeteiben egyaránt előnyös.

MAGYAR FALU PROGRAM – URNAFAL

A Magyar Falu Program keretében az 5000 fő, és ez alatti állandó lakosságszámú településeken önkormányzati tulajdonban lévő temetők támogatására beadott pályázatunk pozitív elbírálásban részesült. A támogatással 2 db 32 személyes új urnafal készülhet el vasbeton sávalappal.

Az urnafalak kivitelezése megkezdődött, az urnafalak helyszíni telepítésére várhatóan november első felében kerül sor. Létesítésük nagyon időszerű volt, hiszen településünkön rendkívül nagy igény mutatkozik az urnafalban elhelyezett nyughelyekre és az elmúlt évek eredményeképpen mára teljesen elfogytak a helyek a meglévő kisebb urnafalon.

EKF – ZENEI RENDEZVÉNYEK

A Veszprém-Balaton 2023 Zrt pályázatot hirdetett kulturális és művészeti programok támogatására, mintegy felkészülésként a 2023. évre, melyre Veszprém elnyerte az Európa Kulturális Fővárosa címet. A „Ragyogj! – Magyarország új kreatív régiója” mottó alatt a pályázók 7 tématerületen nyújthattak be támogatási kérelmet. Önkormányzatunk a Zene tématerületen nyert közel 1,7 millió forint támogatást a tavasztól őszi megrendezésre kerülő programok szervezésére.

Újdonságként 2022-től szeretnénk a mandulavirágzás mellett a szüretet is megünnepelni és magas színvonalú kulturális programokkal gazdagítani. Idén

a mandulaszüreti rendezvényre 2022. szeptember 23-25. között került sor. A rendezvényt komolyzenei dallamokkal nyitottuk meg, majd szakmai előadásokat hallhattunk a mandulatermesztésről. Ezt követte a vidám hangulatú bor és mandula kóstolás a Művelődési Házban. A napot pedig a Mercedes Jaz Band zenekar zárta. A második napon az önkormányzati mandulás melletti terület szolgált a programok helyszínéül. Ismét értékes szakmai előadások hangzottak el, utána izgalmas mandulatörő versenyt rendeztünk, végül a Culture Cuvée zenekar szolgáltatta az olykor fülbemászó, máskor talpalávaló kiváló muzsikát. A rendezvény záró napján mandulavásáron és a Pepita 77 zenekar koncertjén vehettek részt az érdeklődők.

EKF MINI PÁLYÁZAT

A Veszprém-Balaton 2023 Zrt Minipályázatot hirdetett, mely kis közösségeknek kínál nagy lehetőséget. Újító kezdeményezés: közösségi zsűrik döntenek az EKF-régió legújabb támogatási konstrukciójában. Olyan projektekkel lehet pályázni, amelyek a helyi közösségi és kulturális élet önszerveződő programjainak, tevékenységeinek ösztönzését szolgálják. Egység-támogatás: minden nyertes projekt 350.000 Ft támogatást kap. 2023. őszéig, összesen 4 alkalommal tervezik meghirdetni ezt a felhívást. Az Önkormányzat az 1. fordulóban a

Ringató és az Ovimuzsika foglalkozások támogatására nyújtott be pályázatot.

ELEKTROMOS RÁSEGÍTÉSŰ TEHERSZÁLLÍTÓ KERÉKPÁR VÁSÁRLÁSA

A HUMDA Zrt. által kiírt pályázatban kizárólag a pályázati portálon található „Regisztrált kereskedők listáján” szereplő kereskedőtől beszerzett, kiírásban előírt műszaki követelményeknek megfelelő elektromos rásegítésű teherszállító kerékpár beszerzéséhez nyújtható vissza nem térítendő támogatás. A támogatás mértéke a nettó vételár 50%-a, de legfeljebb 500.000 Ft. Az Önkormányzat pályázatot nyújtott be egy darab teherszállító kerékpár beszerzésére, mely elsősorban a kertészeti munkák területén

kerülne használatba, könnyítené, gyorsítaná azok ellátását, több eszköz együttes szállítását tenné lehetővé. Pályázatunk formailag, tartalmilag befogadásra került. Döntéshozatal október végén várható.

NEA PÁLYÁZATOK CIVIL SZERVEZETEK SZÁMÁRA

2022. október 3-án kiírásra kerültek a Nemzeti Együttműködési Alap 2023-as pályázata. Egyesületek és alapítványok 350.000 és 4.500.000 Ft közötti összegre pályázhatnak, működési költségeikre, illetve programjaik támogatására. Tervezzük, hogy Balatonakali civil szervezetek közül többen is benyújtanak pályázatot. Az egyeztetések folyamatban vannak.

Hidvégi Krisztina

Egy kiállítás margójára

Ez év nyarán civil kezdeményezésre, összefogással kiállítást szerveztünk a Balatonakali Szabadtéri Színpad Kiállító termébe. Helyi amatőr alkotók, kézművesek munkái várták a látogatókat. A meghívón jeleztük: „Van, aki ecsettel, grafittal, cérnával, agyaggal, és sok-sok kézügyességgel, fantáziával” teremt értéket. Július 15-én, az ünnepélyes megnyitón *Koncz Imre* polgármester a kiállító terem múltját ismertette. *Palásthy Julianna* méltatta a kiállítókat, akik munkájuk mellett hobbiként alkotnak maguk, környezetük és mindannyiunk örömére. Tudják, érzik „Az alkotás bármiféle formája gazdagabbá teszi az embert.” *Szabó Hanna* versmondása, *Vári Kovács Szófia* fuvola játéka után a megnyitóra érkezett, művészet iránt érdeklődők

megtöltötték a két kiállítótermet. Jó volt hallani az elismerő szavakat, olvasni az első bejegyzéseket a vendégkönyvbe.

Kiállítók: – *Andó Eszter, Bakonyi Szimonetta, Herczeg Hokker Xénia, Jánosiné Bogdán Eszter, Kata Kosara, Koncz Otília, Tóth Lívi, Vári Kovács Gáborné* – munkái mosolyogtak ránk a falakról, tárlókból, vitrinből.

A terem felügyeletét, tárlatvezetést lelkes önkéntesek vállalták. *Andó Eszter, Bekéné Bartha Erzsébet, Bogdán Lászlóné, Bolla Éva, Bolla Erzsébet, Farkas Tibor, Hudák Éva, Hudák Józsefné, Kiss Marianna, Királyhegyi Otília, Vass Bernadett.*

A kiállítás ideje alatt két alkalommal tematikus napot tartottunk gyerekeknek, felnőtteknek, melyet a Balatonakali

Gyermekekért Alapítvány támogatott. Július 30-án Kata Kosara agyagozott a gyerekekkel. Sok-sok halacska, tálka, falra akasztható kép készült, melyet kiegészítve két hét után nagy örömmel át is vettek az ügyes kezűek.

Augusztus 15-én Xénia a pontfestés technikáját tanította, a színes kulcs-tartókat, medálokat, képeket örömmel vitték magukkal. (Mindkét alkalommal 35-36-an dolgoztak). Az erről készült fotók Balatonakali honlapján megtalálhatók, valamint a kiállítás megnyitójáról készült filmet is itt tekinthetjük meg, melyet *Tilesch Attila* készített. Köszönjük Attila!

Egy-két elismerő bejegyzés a vendégkönyvből:

„Micsoda változatosság, sokszínűség,

tehetség, türelem, SZERETET! Érdemes megjegyezni a neveket és követni a pályafutást a világ változásai közben. Nemcsak a szemnek, de a mindennapi életnek is „használnak” a formatervezett tárgyak és növények, kerámiák...

Érdemes elgondolkodni újra: „Az élet rövid, a művészet örök.” További ihletet az alkotásokhoz, jó kedvet, jó egészséget, jó közönséget és „terjesztőket” kívánok! Szeretettel: (Pozsonyiné dr. Kerekes Judit Kispestről).

Öröm látni, hogy szeretett otthonom-

ban, kis falumban ennyi csodás művész bújik meg. (U-T Beáta)

Büszkeség tölt el, hogy szeretett kis falunkban ilyen tehetséges fiatalok vannak. Remélem, ezeket a szépségeket sokan fogják látni.

További sikeres munkát kívánok mindnyájuknak. Köszönöm nektek. (Csaba Péterné Ili néni)

Örömmel kerestük fel a kiállítást. Fényképeztünk, felírtuk az elérhetőséget. Köszönjük a lehetőséget! (O és Zs. Dabásról)

Olvashatunk francia, holland, német nyelvű bejegyzéseket, de elvitték jó hírünket Győrbe, Tokajba, és Sopronba is.

Kezdeményezésünk sikere bizonyíték arra, hogy a közösség igényli és értékeli a kreativitást, megbecsüli annak szép és hasznos eredményeit.

További ötleteket javaslatokat várunk, s az elmondottak példája alapján, csatolókat a megvalósításhoz!

Hudák Józsefné

Kiállító voltam

A nyár elején felkeresett Éva néni, felkért vegyek részt az akali alkotók kiállításán. Boldogan mondtam igent, mert egy kiállítás alkalom arra, hogy bemutassuk szeretettel gyártott kincseinket. A látogatók elvihetik Balatonakali híret a világ kis és nagy zugába. A bejegyzéseket szívet melengető érzés olvasni nekünk kiállítóknak, hisz munkánk elismerését ritkán van lehetőségünk látni.

Plakátokon ott ragyogtak alkotásaink, a strandi hangos bemondó napi szinten hívta fel a figyelmet, hogy kis falunkban nemcsak fürdőzésre van lehetőség. A tematikus napok sikere bizonyíték, hogy igenis érdeklődés van ezekre a foglalkozásokra. Nekünk alkotóknak is nagy kihívás volt, ennyi érdeklődővel egyszerre foglalkozni. A jó szervezés a siker titka.

Megmutattuk, hogy a mi kis falunk mire képes. A kiállító névben szeretném megköszönni Éva néninek lelkes munkáját. Ígérjük, hogy szorgalmasan tovább alkotunk, azért, hogy a hozzánk látogatók is vihessenek itt készült Akali emléket.

Köszönöm, hogy köztetek lehetek!

Kata Kosara

In Memoriam

A közelmúltban elhunyt Nagy Imre szőlész-borászra emlékezünk, aki munkásságával nemzeti értéket teremtett, amely bekerült Balatonakali Értéktárába.

Nagy Imre (1948–2022) borász családban született. Ősei a 18. század végétől szőlőt műveltek. A családi birtok több száz évre tekint vissza. Gyermekkorában nagyszülei, szülei sok időt töltött a szőlősorok között, számára ez volt a

játszóter. Figyelte a felnőttek munkáját, természetes volt, hogy később ő is a szőlővel foglalkozik.

Középiskoláját Budafokon a Borgazdasági Technikumban végezte (1967). Egy év katonaság után Keszthelyen, az Agrártudományi Egyetemen folytatta tanulmányait. Diplomáját 1973-ban vette át.

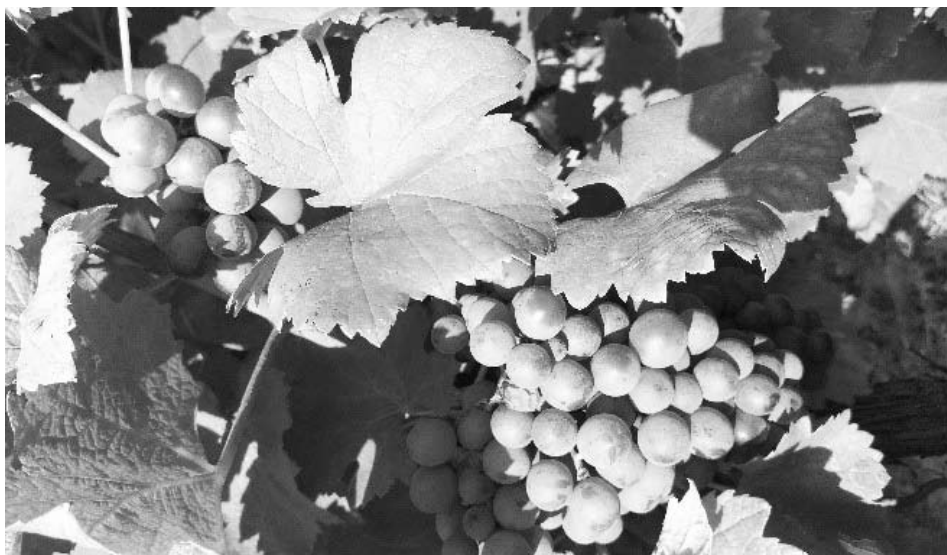
Falujában, a Balatonakalihoz közeli Dörgicsén kezdett dolgozni a Balaton-

felvidéki Termelőszövetkezetben. Művelte a háztáji szőlőt is, mely az ősi családi birtok egy darabja volt. 1989-ben önállósodott. Balatonakaliban, a Fenyehegy családbirtokon, és Pántlika dűlőben bérelt 3000 négyzetméter területen gazdálkodott. Ma (2022) már csak 1 hektár szőlőt művel, olaszrizling, – szürkebarát – és barátcsuha fajtákkal. Felvásárolt szőlőt dolgoz fel.

A barátcsuha szőlőfajta

Nagy Imre Balatonakali birtokán 1975–76 körül egy nagyon régi ültvényben figyelt fel egy tőke öreg szőlőre. Először szürkebarátnak hitte, szaporítani kezdte, kísérletezett.

Németh Márton Ampelográfiai Album Termesztett Borszőlőfajták I. kötetéből tudta meg, hogy Magyarországon régóta, szórványosan termesztett, bizonytalan földrajzi eredetű fajtacsoportról van szó. Három változatban fordul elő: fehér, szürke és kék bogyójú. Genetikai elemzésre is elküldte, ahol megerősítették, hogy a régen eltűntnek hitt barátcsuha példányára bukkant. A fiatal szakember megmutatta Kiss Ervinnek, a Badacsonyi Szőlészeti és Borászati Kutatóintézet akkori igazgatójának, aki

jelezte, valóban barátcsuha szőlő. Ezek után a Badacsonyi Kísérleti Intézetben 200 darab oltványt készítettett, melyet Fenyé-hegyen ültetett el (szürke bogycsú). Harminc évig kísérletezett mire megismerte e szőlőfajta termesztési technológiáját, hogyan lehet e későn érő fajtával valamit produkálni, a terméséből hogyan lehet bort készíteni.

A barátcsuha szőlő nem érzékeny a lisztharmatra, peronoszpórára, nem támadja meg a botritisz. A szőlőbor fajták közül a barátcsuhát szüretelik legkésőbb, november végén, december elején töppedt állapotban. A szürethez ki kell

várni öt-hat csapadék, köd és páramentes napot. A seregélyektől madárhálóval védik, a darazsak azonban nagy kárt okozhatnak.

Feldolgozása

Magas, 24–26-os cukorfoka miatt lassú erjedésen megy keresztül. Február végén, március elején még mozgásban van. Pár hónapos fahordós érlelés után, szeptember–októberben kerül palackokba. Jellemzője: száraz, erős, testes fehér bor. Ízvilága gazdag: van, akit hársra, dinnyére, egresre emlékeztet. Sok mindent mondanak, egy biztos, kellemesen selymes, semmilyen más borra nem

hasonlít. A barátcsuha bort Imre megmutatta *Bakonyi Károly* szőlő nemesítőnek (Csopak szülötte) aki kóstolás után azonnal felismerte a barátcsuha bort. Fenyé-hegyi ültetvényén a műemléki védelem alatt álló öreg pincéjében érnek a borok.

Kitartó, több évtizedes kísérlet után Nagy Imre megmentette az elveszettnek hitt barátcsuha szőlőfajta a jelen és a jövő nemzedék számára. Kitartása, szakmai tudása példa számunkra.

A Fenyé-hegyen lévő prészázuk páratlan emlékét őrzi a Balaton-felvidék néprajzi-épített értékeinek, ugyanis a Balaton északi partvidékének szőlőhegyein egyedül Nagy Imréék pincéjében őrződött meg a korábban máshol is megfigyelhető, a pince-, és a prészázhelyiség között található óriási gerendákból álló boronafal. Az épület másik különlegességét a pinceajtó jelenti, hiszen bár jelenleg működésképtelen állapotban, de szintén egy ősi forma, az ún, kölykes zártípusok formáját őrzi.

Lejegyezte: *Hudák Józsefné*

Forrás: Nagy Imre szőlész-borász. Réfiné Nagy Alexandra: fotó Törő Balázs – Laczkó Dezső Múzeum – Fotótár, Forrásértékű fényképek, Vajkai Aurél felvételei 1951-ből.

Szezonzáró gondolatok a strandról

Ebben az évben is népszerű volt strandunk, a rendkívüli meleg időszakokban sok látogató, főleg családok kerestek fel bennünket. Ennek köszönhető, hogy a részükre kialakított, igen kedvező árú családi belépő értékesítése évről-évre jelentősen nő.

Változatlanul népszerű óriáscsuszánk, vízieszköz kölcsönzünk, és a bérelhető napágyakat is sokan keresik. Egyre többen használták csomagmegőrzőinket, és sokan tanulmányozták tapogatható térképünket is. Nem csak ez vonzza a gyermekekkel érkezőket, strandunk a biztonságra is folyamatosan nagy hangsúlyt fektet, a Képviselő-testület támogatásával.

Kedvező fogadtatásra talált, és a kölcsönzést egyértelműen biztonságosabbá tette a mentőmellények kötelező használatát. Egy-két esetben érte bíráló megjegyzés a gyakorlatot, de a használók jellemzően betartották a rendelkezést.

A vízimentők a gyakorlatban is nagyon örültek az új szabálynak, sokkal biztonságosabbá vált a strandolás a változó időjárási körülmények között is.

A Kék Hullám zászló strandminősítésnél is kiemelték ennek fontosságát, és különdíjjal jutalmazta a Balatoni Turizmus Szövetség, mint úttörő kezdeményezést.

A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság „Zöld Béka” különdíjával, és a minősítő rendszerben elért 5 csillaggal elismerték az Önkormányzat évek óta tartó törekvését, hogy minden évben még teljesebb szolgáltatásokkal, szebb környezettel várjuk vendégeinket.

Szezonon kívül sem áll meg az élet, a strandidő elmúltával a horgászok veszik át a terepet. Szeptembertől a helyi horgászegyesület kettő, a BBHSZ egy, és az NBBH egy nyolcnapos horgászversenyt rendezett meg a strand területén. A versenyeken kívül is sok horgász keresi fel

partunkat, s élvezzi a gyönyörű partszakasz által nyújtott kikapcsolódást.

Ahogy azt már a nyilvános Képviselő-testületi Ülésen is hallhatták, takarékosági okokból a strandi sétányvilágítást 22 óra után nem üzemeltetjük, kérjük, hogy körültekintően közlekedjenek.

Az előző évek gyakorlatának megfelelően idén is főleg diákmunkások segítették a strand működését, üzemeltették a kölcsönzöt, és a csuszdat, hozták-vitték a napágyakat. Jellemzően helyi, és nyaralós diákok, de szükségessé vált távolabbról is toborozni munkavállalókat. Ez a lehetőség csak úgy működhetett, hogy az Önkormányzat ingyenes szálláslehetőséget nyújtott a rendelkezésre álló ingatlanjaiban. Köszönjük a támogatást!

Bízunk benne, hogy a következő szezonban is sok új, és visszajáró vendéget üdvözölhetünk a Mandulavirág Strandon!

Kovács Ágnes

Könyvtári híreink

Könyvtárunk működésében a nyár kissé alvó időszak programok tekintetében, a település rengeteg lehetőségét nyújt a szórakozásra. Azonban van egy hagyományos rendezvény, amit már évek óta kínálunk a családoknak. Augusztus 8-án az Ovimuzsika zenekar a Balatonakaliban élő, és nyaraló családok számára nyújtott interaktív kikapcsolódást, megismertette a gyermekeket a különböző hangszerekkel, dalokat, mondókákat tanított.

Nem csak a gyermekek, hozzátartozóik is nagy lelkesedéssel kapcsolódtak be a közös zenélésbe. Tartalmas kikapcsolódást nyújtott minden korosztály számára.

Az Országos Könyvtári Napok minden évben lehetőséget nyújt arra, hogy a könyvtári programok keretében megszólítsuk a településünkön élőket, nemcsak a könyvtárlátogató lakosokat.

Az esély az egészséges élethez program irányelvei alapján egy ismeretterjesztő, szabadtéri programra hívtuk az érdeklődőket a Vulkán-hegyi tanösvény-

re, *Sárdy Julianna* szakértő túravezetésével.

A túra első szakaszában, sorban megtekintettük, és tanulmányoztuk az ismeretterjesztő táblákat, majd a vulkán maketteknél meghallgattuk a túravezető előadását a Balaton felvidéki vulkánok kialakulásáról, elhelyezkedéséről.

Ezt követően sétáltunk be a bazaltbányászat által feltárt vulkáni kráterbe, ahol a kőzet különböző előfordulásait figyelhattuk meg. Rövid áttekintést kaptunk a hazai bazaltbányászat tör-

ténetéről, és környékbeli bányákról. Utolsó állomásként a Balatont ábrázoló bazalttal kirakott makettnél interaktív társasjátékot játszottunk, majd a kilátóból megcsodálhattuk a csodálatos panorámát, és megkerestük a már megismert vulkánokat.

Kellemes őszi időben, több korosztály részvételével, nagyon jó hangulatban zajlott a kirándulás, a résztvevők régi ismeretségeket is feleleveníthettek, és az erdei séta testet, lelket felüdített.

Kovács Ágnes

„Balatonakaliért” Támogatási Közalapítvány

A „Balatonakaliért” Támogatási Közalapítvány kuratóriuma tisztelettel köszöni önöknek a belénk vetett bizalmat, a 2021-es évre vonatkozóan, az 1% adófelajánlások alapján 347.777.- forint összeggel támogatták működésünket. Az

összeget a megszokott módon az alapító okiratban meghatározott célokra fordítjuk. Idei adventi készülődésünk a tervek szerint a Magtárházban kerül megrendezésre november 27-én, vasárnap, míg őszi túránkat a megszokotthoz képest

kicsit később, december 3-án tartjuk. Részletekkel a későbbiekben jelentkezünk, kérjük, figyeljék megszokott hírcsatornáinkat.

Várjuk önöket programjainkra!

Törő Balázs

Balatonakali Sportegyesület

Sérültjeink felépülése, valamint régi-új és új csapatársaink csapatba épülése egyre jobb ütemben zajlik, így felemás szezonbeli teljesítményünk remélhetőleg az előttünk álló mérkőzéseken „kiegyenesedik” – és ha hozzuk a hátralevő mérkőzéseinket, akkor a rendkívül

kiegyensúlyozott mezőnynek köszönhetően dobogóközélen tehelhetünk.

Október 29-én 14 órától Káptalantóti fogadjuk, majd a Nemesvita (11. 06. 13 óra) elleni elmaradt idegenbeli mérkőzés következik.

Az őszi szezon utolsó mérkőzésére

hazai környezetben kerül sor (11. 12. 14 óra), a remek szezont futó Révfülöp gárdája látogat hozzánk, igazi rangadó az év végére!

Szurkoljunk együtt, várjuk önöket, hajrá, Akali!

Törő Balázs

Emlékezzünk

November elseje Mindenszentek napja, november másodika: Halottak napja. A halálé és az emlékezésé. Az elmúlás gondolata szinte mindannyiunkat megérint. Szeretettel rendezgetjük a sírokat, kezünk nyomán megszépülnek temetőink. Különös hangulata, illata van ennek a késő őszi napnak. Az ismerősök, a rit-

kán látott rokonok adnak találkozót egymásnak a temető kapujában, a síroknál. Megtárgyalják az elmúlt év eseményeit.

Most mindenki ráér. A halottak íme összehozzák az élőket, a családi összetartozás... De alkalom arra is, hogy emlékezzünk, mit köszönhetünk az ősöknek...

Szabó Lőrinc:

VALAMI ÖRÖK (részlet)

*Valami örök tovasuhogás
valami csöndbe, puha végtelenbe,
valami tegnap, mely mintha ma lenne,
valami víz alatti ragyogás,
valami messze, panasznéma gyász,
valami jaj, melynek már nincs kerserve.*

Hudák Éva Helén

„Őszi éjjel izzik a galagonya, izzik a galagonya ruhája...” (Weöres Sándor)

Itt van az ősz, itt van újra, ismét eljött a galagonya termésének begyűjtési ideje. Hogy miért érdemes begyűjteni? A galagonya ugyanis a népi gyógyászatban szívgyógyszerként alkalmazott gyógynövény. Jótékony hatását a 19–20. század során igazolták is.

Hatóanyagát a növény leveléből, virágából, vagy terméséből főzött teán keresztül nyerik ki.

Kedvező élettani hatásokkal rendelkezik, hasznos a szívnek és az érrendszernek. Erős vérnyomáscsökkentő hatása van, javítja a szívizom anyagcsere-folyamatait, nagyobb teljesítményre készíti, de szabályozza a szívizom működését, csökkenti a szédülést és az ideges görcsöket is.

Szívritmuszavarok, szívelégtelenség esetén is biztonságosan alkalmazható. A

benne található hatóanyagok mintegy vérkeringési, szív- és érgyógyszerként funkcionálnak.

Gazdagon tartalmaz flavonoidokat, valamint B- és C-vitamint. Fogyasztása preventív céllal is ajánlott. Főként azoknak, akiknek stresszes a munkájuk, keveset mozognak, sokat idegeskednek, zsíros ételeket fogyasztanak, illetve dohányoznak. Nyugtató hatása miatt ajánlott álmatlanság esetén.

Mellékhatások még rendszeres használatával sem jelentkeznek. Teájához két deciliter vízben áztassunk pár percig néhány bogyót, majd szűrjük le és igyuk meg, vagy 2,5 dl forró vízzel forrázzuk le, hagyjuk állni 15 percet, szűrjük le és kortyolgassuk el.

Naponta 2-3 csészével is fogyaszthatunk belőle. Ha nyugtató hatását szeretnénk elérni, akkor lefekvés előtt langyosan igyuk, ha vízhajtásra, akkor pedig napközben. Étkezés előtt, lehetőleg ízesítés nélkül.

Terméséből készíthetünk finom likórt vagy különleges lekvárt.

(Forrás: gyorgytea.hu)

Hudák Éva Helén

Szépkorúak köszöntése

Településünk legidősebb lakóját, *Jánka Gyuláné, Irma* néni a nyár derekán kilencvenhatodik születésnapja alkalmából köszöntötte *Koncz Imre* polgármester. Irma néni családja körében, jó egészségben, nagy szeretettel és örömmel fogadta a látogatóba érkezőket.

Az ősz beköszöntével is volt kinek gratulálni: *Horváth Kálmánné, Ilonka* néni töltötte be kilencvenedik életévét.

A miniszterelnöki aláírással ellátott köszöntő oklevelet és az önkormányzat ajándékát polgármester úr adta át a falu legfiatalabb szépkorújának.

Ilonka néni korát meghazudtoló energiával, vidáman várta a köszöntőket.

Isten éltesse a hölgyeket, sokáig! Jó egészséget, sok boldogságot és további sok, szép évet kívánunk!

Meretei Anikó

ANYAKÖNYVI HÍREK

Születés

Szeretettel köszöntjük Bácsi Antalt, Bácsi Antal és Bácsiné Kónya Nóra kisfiát!

Házasságot kötött

Gratulálunk Komlósi László Ákos és Szabó Kinga Beáta, Hornyák Zsolt és dr. Bosch Anna, valamint Van Reamdonck Lennert és Fischer Dóra házasságkötéséhez!

Halálozás

Fájó szívvel búcsúzunk dr. Szini István Ernőtől és Nagy Imrétől. Nyugodjanak békében!

EGYHÁZI SZERTARTÁSOK

A Balatonakali Római Katolikus templomban minden vasárnap és egyházi ünnepén 10 órakor.

Evangélikus istentisztelet minden hónap 2. és 4. vasárnapján, 14 órakor.

Református istentisztelet minden harmadik vasárnap 15,30 órakor.

KÖZÉRDEKŰ INFORMÁCIÓK

TIHANYI KÖZÖS ÖNKORMÁNYZATI
HIVATAL BALATONAKALI
KIRENDELTSÉGE
Ügyfélfogadás: hétfő: 8-15,30, szerda: 8-15,30,
péntek: 8-13,00. Tel.: +36-87/444-255.
Mészáros Géza faluüzemeltető 06-20/9577-246
Kéri Katalin települési főépítész:
csütörtök 10,00-14,00-ig
Jelenleg kizárólag telefonon, vagy e-mailben
+36-87/444-527
foepitesz@balatonakali.hu

PROBIO BALATONFÜREDI
TELEPÜLÉSÜZEMELTETÉSI ZRT.
8230 Balatonfüred, Fürdő u. 20. (87) 342 633

ORVOSI RENDELÉS
Dr. Balla György Hétfő: 12,00-13,00, kedd: 08,00-10,00, szerda: 17,00-18,00, csütörtök: 08,00-10,00,
péntek: 12,00-13,00.
Ügyelet hétköznap: 16,00-tól
Rendelőintézet Balatonfüred, Csárda u. 1.
Ügyelet hétvégén: egész nap Rendelőintézet
Balatonfüred, Csárda u. 1. Tel.: 87/580-888

MAG-TÁR-HÁZ
Települési programszervezés, Révész u. 2.
Tel.: 87/655-858
programbalatonakali@gmail.com
program@balatonakali.hu

FOGÁSZATI RENDELÉS
dr. Hargitai Zsolt Hétfő: 08,00-11,30,
kedd: 13,00-18,00, szerda: 13,00-18,00, csütörtök:
08,00-11,30. Tel: 87/444-086

RENDŐRSÉG
A rendőrség megbízottja minden hónap
harmadik szerdai napján
8-11 óráig fogadóórát tart a Vasut tér 3. alatti
KMB-irodában.
Körzeti megbízott: Bujpál Tamás c. r.
főtörzsszállás T.: +36-70-938-28-67.

POLGÁRŐRSÉG
Slemmer István polgárőr parancsnok
06-30/621-2378

VÍZIRENDÉSZETI RENDŐRÖRS
Balatonfüred. Tel.: 87/342-680

VÍZIRENDÉSZETI ÁLLANDÓ ÜGYELET
Siófok. Tel.: 84/310-712

VÍZIMENTŐK BALATONI SZAKSZOLGÁLATA
Zánka. Tel.: +36-30/383-8383

POSTA
Nyitva tartás: H-P: 07,45-12,00, 12,30-15,15.
Sz-V: Zárva
(A nyitva tartás a pénzforgalmi szolgáltatásokra
vonatkozik.) Kossuth u. 31.
Tel.: 87/444-260, 444-382

FÉK Üzletház
Balatonakali, Pacsirta u. 1/a

PRÍMA ABC, Dohánybolt, Szolárium
Hétfő-szombat: 06:00-19:00
vasárnap: 06:00-14:00
Tel.: +36 30320 9911

FÉK Étterem, Cukrászda
H-K: 11,00-20,00. Szerda: Zárva. Cs: 11,00-20,00
P: 11,00-21,00. Sz: 9,00-21,00. V: 9,00-20,00.
Tel.: +36 30306 4590

PÁNTLIKA ABC
Balatonakali, Pántlika utca 34
Hétfő-péntek: 06:30-11:00, 14:00-17:00
szombat: 06:30-12:00, délután zárva
vasárnap: zárva

AKALI HÍREK

Kéthavonta megjelenő lap a falu életéről. F. k.: Dr. Szabó Sándor.
Szerkesztőség, fotók: Sövény Gergő, Tillesch Attila
8243 Balatonakali, Kossuth L. u. 45. Tel./fax: 87/444-255.
I + G Nyomda Bt., Balatonfüred. F. v.: Iglói János.
E-mail: i.g.nyomda@t-online.hu

